

<<Մոս ֆիշ>> ՍՊ ընկերության կողմից Արարատի մարզի Մասիս խոշորացված համայնքի Միս բնակավայրի տարածքում գործող ձկնաբուծարանի արտադրական հզորությունների ընդլայնման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Պատվիրատու

<<Մոս ֆիշ>> ՍՊԸ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.1	Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն.....	3
1.2	Հապավումներ.....	3
1.3	Նախատեսվող գործունեության նպատակը եվ հիմնավորումը	6
1.4	Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը	8
1.4.1	Նախատեսվող գործունեության նկարագիր.....	8
1.4.7	Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում	14
2.	ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԽԵՄԱՆ	15
2.1	ՖիզիկաԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ.....	15
2.2	ԿԼԻՄԱՆ.....	16
2.3	Օդային ավազան	19
2.4	Ջրային ռեսուրսներ	20
2.5	Հողերի նկարագիրը	22
	<i>Կենդանական աշխարհ.....</i>	<i>27</i>
2.8	Թափոնների կառավարում	34
3	ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ԸՖ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	35
3.1	ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ – ԶԿՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ԱՂՏՈՏՈՒՄ	35
3.2	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	36
3.2.1	ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ.....	36
3.2.2	ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐ	36
3.2.3	ՀՈՂԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐ	36
3.2.4	ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ	37
4.	ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ	38
	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	39
	ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ	40
	ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	42
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	43

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 1.1 Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն
- 1.2 Ձեռնարկող՝ <<Մոս ֆիշ>> ՍՊԸ
- 1.3 Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն՝ Մասիս, Սիս, Ձկնաբույծների 28
- 1.4 Ձեռնարկողի փաստացի գործունեության հասցեն՝ Մասիս, Սիս, Ձկնաբույծների 28
- 1.5 Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը՝ Արարատի մարզ, Սիս խոշորացված համայնք

1.2 Հապավումներ

- ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն
- ՓԲԸ՝ Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
- ՍՊԸ՝ Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
- ՊՈԱԿ՝ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն

Իրավական հիմքերը

Նախատեսվող գործունեության կազմակերպումն իրականացվելու է բնապահպանության բնագավառում ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորություններով և ՀՀ օրենսդրության (օրենքների և ենթօրենսդրական ակտերի) այն պահանջներով, որոնք առնչվում են շրջակա միջավայրի պահպանության և մասնավորապես նախատեսվող գործունեության կարգավորման հետ: Դրանցից հիմնականներն են՝

1. ՀՀ Հողային օրենսգիրք (02.5.2001թ.),
2. ՀՀ Ջրային օրենսգիրք (04.6.2002թ.),
3. «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (24.11.2004 թ.),
4. «Վարչական իրավախախտումների մասին» ՀՀ օրենք (07.02.2012թ.),
5. «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (01.11.1994թ.),
6. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (21.06.2014թ),
7. «Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (11.04.2005թ),
8. «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք (30.05.2001թ),
9. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 6 մայիսի 2002թ. N 138 հրաման «Աղմուկն աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում և բնակելի կառուցապատման տարածքներում» N2 – III – 11.3 սանիտարական նորմերը հաստատելու մասին»
10. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 25 հունվարի 2010թ. N 01-Ն հրաման «Հողի որակին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջներ N 2.1.7.003-10 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին»
11. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 17 մայիսի 2006 թվականի N 533-Ն հրաման «Աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում թրթռման (վիբրացիայի) հիգիենիկ նորմերը ՀՆN 2.2.4-009-06 հաստատելու մասին»
12. «Հայաստանի Հանրապետության մաքսային տարածքով փոխադրման համար արգելված եվ սահմանափակումների ենթակա ապրանքների ցանկերը հաստատելու, լիազոր մարմիններ սահմանելու եվ ապրանքների արտահանման եվ (կամ) ներմուծման լիցենզիաների ու թույլտվությունների տրամադրման շրջանակային կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 25.12. 2014 թ-ի N 1524-Ն որոշում,
13. «Հայաստանի Հանրապետության մաքսային տարածքով փոխադրման համար արգելված եվ սահմանափակումների ենթակա որոշ ապրանքների ցանկերը, ապրանքների արտահանման եվ ներմուծման լիցենզիայի եվ հայտի ձեվերը հաստատելու, որոշ ապրանքների արտահանման եվ ներ-մուծման լիցենզիաների տրամադրման առանձնահատկությունները սահմանելու եվ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մարտի 15-ի N 327-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» 05.02.2015 թ-ի N 90-Ն որոշում,

14. ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հունվարի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին» N 121-Ն որոշում,

15. ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006 թվականի դեկտեմբերի 25-ի «Ըստ վտանգավորության դասակարգված թափոնների ցանկը հաստատելու մասին» N 430-Ն հրաման:

16. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-211, 27.11.2006թ.),

17. «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-52, 03.04.2000թ.),

18. «Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-22, 23.11.1999թ.),

19. ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N71-Ն որոշում,

20. ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N72-Ն որոշում,

21. ՀՀ կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 14-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» N 967- Ն որոշում,

22. ՀՀ կառավարության 2014 թվականի սեպտեմբերի 25-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագիրը և միջոցառումները հաստատելու մասին» N1059-Ա որոշում,

23. «Հայաստանի Հանրապետության բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 14.08.2014թ.-ի N781-Ն որոշումը:

24. ՀՀ կառավարության 22.05.03թ. «Ձկնային տնտեսության կարիքների համար ջրային ռեսուրսների օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N 703-Ն որոշում:

1.3 Նախատեսվող գործունեության նպատակը եվ հիմնավորումը

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը: Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

<<Մոս ֆիշ>>ՍՊ ընկերությունը Արարատի մարզի Մասիս խոշորացված համայնքի Միս բնակավայրի տարածքում իրականացնում է ձկնաբուծական գործունեություն: Ընկերությունը մտադիր է ընդլայնել արտադրական ծավալները, հասցնելով 700 տ/տարի: Ընկերությանը վարձակալության իրավուքով պատկանող տարածքում առկա է՝ վարչական շենք 166քմ, ձկնաբուծարան 547,9քմ, պահեստ 79,9քմ զուգարան 2,3քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 37,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2444քմ, ձկնաբուծական լճակ 941,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2588,35քմ, վարչական շենք 113քմ, ձկնաբուծական լճակ 4465,8քմ, վարչական շենք 86,9քմ, ձկնաբուծական լճակ 2655քմ, ջրավազան 83,8քմ, ջրավազան 57,2քմ, վարչական շենք 76,4քմ, պահեստ 9,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 801քմ, ձկնաբուծական լճակ 628,7քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 37,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2673,9քմ, ձկնաբուծական լճակ 471,6քմ, ձկնաբուծական լճակ 2584,9քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 45,15քմ, պահեստ 32,2քմ, հիմք 18,5քմ, վարչական շենք 416,95քմ, ձկնաբուծական լճակ 892,35քմ ձկնաբուծական լճակ 2406,6քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 41քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 50,4քմ, վարչական շենք 100,4քմ, զուգարան 5,9քմ, ավտոտնակ 172,3քմ, ձկնկիթի աճեցման արտադրամաս 61,25քմ, մանրածկան աճեցման լճակներ 209,9քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 49,8քմ, ջրավազան 57,2քմ, պարիսպ 9,7քմ, 21,34խ. մ, պարիսպ 4,35քմ, 8,7խ. մ, ծածկ 22,6քմ, ծածկ 24,8քմ, ծածկ 13,5քմ, ծածկ 5քմ, ծածկ 232,6քմ, ծածկ 6,4քմ, պարիսպ 24,6քմ, 24,6խ. մ . , պարիսպ 182,8քմ, 402,16խ. մ . , հարթակ 135,7քմ, պարիսպ 35,2քմ:

Ընկերության տարածքում նոր կառուցապատում չի նախատեսվում:

Ընկերության ջրօգտագործումն իրականացվում է 01.11.2022թ. N0236-22 1-2-Ջ/Կ-Ս-Ե Ջրօգտագործման թույլտվության պայմաններին համապատասխան՝ 10 խորքային հորերից, 86400.0 խմ/օր / կամ 1000.0լ/վրկ ծախսով/։ Լճակներում ջուրը շրջանառվելուց հետո հեռացվում է դրենաժային համակարգ՝ Սևջուր գետ:

Ջրառի և ջրահեռացման կետեր

Ջրառ՝		Ջրահեռացում՝	
X = 44° 21' 39.9"	Y = 40° 03' 46.9"	X = 44° 22' 08.02"	Y = 40° 03' 34.40"
X = 44° 21' 38.6"	Y = 40° 03' 44.1"		
X = 44° 21' 46.2"	Y = 40° 03' 45.7"		
X = 44° 21' 44.3"	Y = 40° 03' 42.4"		
X = 44° 21' 53.1"	Y = 40° 03' 45.1"		
X = 44° 21' 53.9"	Y = 40° 03' 40.7"		
X = 44° 21' 58.4"	Y = 40° 03' 39.1"		
X = 44° 22' 04.4"	Y = 40° 03' 40.0"		
X = 44° 22' 09.7"	Y = 40° 03' 37.5"		
X = 44° 22' 03.1"	Y = 40° 03' 36.8"		

2014թ.-ի հունիսի 21-ի "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի համաձայն նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակ և ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Ձկնաբուծարանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հայտը մշակված է "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտի այլ նորմատիվատեխնիկական ակտերի համաձայն:

Բնապահպանական ազդեցության գնահատման այս զեկույցը նկարագրում է նախատեսվող գործողությունները, բնապահպանական ելակետային պայմանները, հնարավոր ազդեցությունները, բնապահպանական ազդեցության գնահատման շրջանակը: Բնապահպանական ազդեցության գնահատումը պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն:

1.4 Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)

1.4.1 Նախատեսվող գործունեության նկարագիր

<<Մոս ֆիշ>>ՍՊ ընկերությունը Արարատի մարզի Մասիս խոշորացված համայնքի Միս բնակավայրի տարածքում իրականացնում է ձկնաբուծական գործունեություն:

Ընկերությունը մեծացնում է արտադրական ծավալները համապատասխանեցնելով 01.11.2022թ. N0236-22 1-2-Ձ/Կ-Ս-Ե Ջրօգտագործման թույլտվության պայմաններին և ջրօգտագործման թույլտվության անբաժանելի մաս կազմող պայմանների 3 և 4-րդ կետերին :

Տարածքը իրենից ներկայացնում է կառուցապատված տարածք :

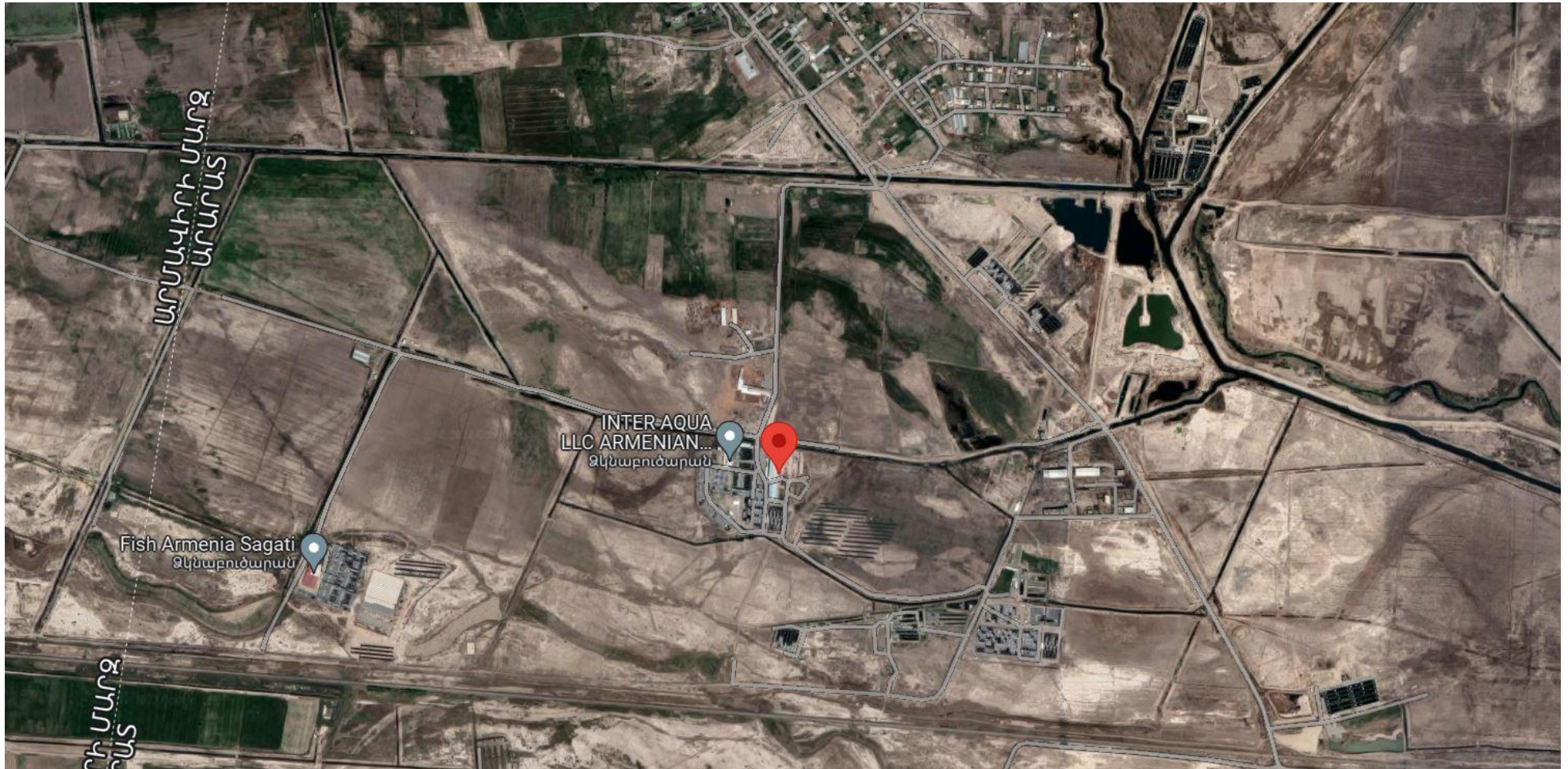
Ընկերությունը զբաղվում է ծիածանային իշխան և թառափ տեսակի ձկան աճեցմամբ: Ջրավազանների համար ջրառն իրականացվում է 10 խորքային հորից: Հեռացվող կեղտաջրերը լցվում են դրենաժային համակարգ՝ Սևջուր գետ:

Ընկերության տարածքում առկա է՝ վարչական շենք 166քմ, ձկնաբուծարան 547,9քմ, պահեստ 79,9 քմ, զուգարան 2,3 քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 37,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2444քմ, ձկնաբուծական լճակ 941,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2588,35քմ, վարչական շենք 113քմ, ձկնաբուծական լճակ 4465,8քմ, վարչական շենք 86,9քմ, ձկնաբուծական լճակ 2655քմ, ջրավազան 83,8քմ, ջրավազան 57,2քմ, վարչական շենք 76,4քմ, պահեստ 9,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 801քմ, ձկնաբուծական լճակ 628,7քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 37,4քմ, ձկնաբուծական լճակ 2673,9քմ, ձկնաբուծական լճակ 471,6քմ, ձկնաբուծական լճակ 2584,9քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 45,15քմ, պահեստ 32,2քմ, հիմք 18,5քմ, վարչական շենք 416,95քմ, ձկնաբուծական լճակ 892,35քմ ձկնաբուծական լճակ 2406,6քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 41քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 50,4քմ, վարչական շենք 100,4քմ, զուգարան 5,9քմ, ավտոտնակ 172,3քմ, ձկնկիթի աճեցման արտադրամաս 61,25քմ, մանրաձկան աճեցման լճակներ 209,9քմ, թթվածնի հագեցման արտադրամաս 49,8քմ, ջրավազան 57,2քմ, պարիսպ 9,7քմ, 21,34խ. մ , պարիսպ 4,35քմ, 8,7խ. մ , ծածկ 22,6քմ, ծածկ 24,8քմ, ծածկ 13,5քմ, ծածկ 5քմ, ծածկ 232,6քմ, ծածկ 6,4քմ, պարիսպ 24,6քմ, 24,6խ. մ . , պարիսպ 182,8քմ, 402,16խ. մ . , հարթակ 135,7քմ, պարիսպ 35,2քմ:

Ընկերությունը փակ շինության մեջ ունի մանրածկան տնտեսություն, որտեղ իրականացնում է կենսական ցիկլերի ամբողջական ապահովումը՝ մայրական վտառի կազմավորումը, շարունակական ապահովումը, զարգացումը, սելեկցիան, ինկուբացիան, թրթուրի և մանրածկան աճեցումը, կենսունակ մանրածկան տեղափոխումը լճակներ:

Մանրածկից մինչև ապրանքային ձկան աճեցման ցիկլը տևում է մոտ 1 տարի: Իշխան ձկան հաշվարկով մեկ ձկան համար մինչև 1կգ աճեցնելու համար կպահանջվի 1.8 կգ կեր, իսկ ստերլետի հաշվարկով՝ 3.2 կգ: Ընկերության տարեկան արտադրողականությունը կհասնի 700 տ իշխան և 300 տ ստերլետ տարեկան: Անհրաժեշտ կերը մատակարարվում է Եղվարդի կերերի գործարանից և պահեստավորվում պահեստային տնտեսությունում, որտեղից չափաբաժիններով տրվում է լճակներ:

Լճակների վրա տեղադրված են աէռատորներ ջուրը անհրաժեշտ թթվածնով հագեցնելու համար:

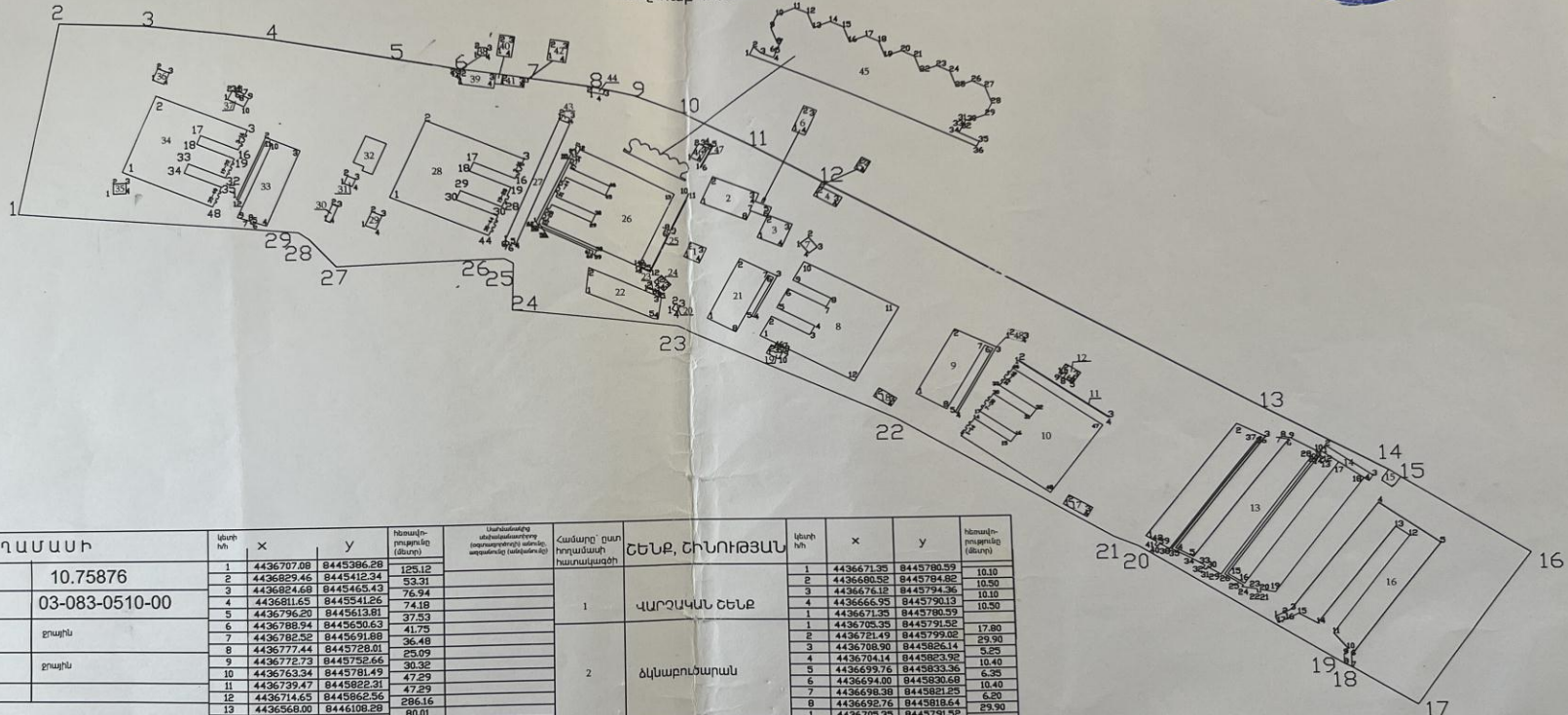

ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾ

Սիս համայնք
 Հողահատկացման Հիմքը՝ ՀՀ Կառավարության 16 հոկտեմբերի 2003 թվականի N 1326-Ն որոշում
 Մարզ՝ Արարատ Համանք՝ Սիս Հասցեն՝ Ձկնաբունների փողոց թիվ 28

Մասշտաբ 1:5000

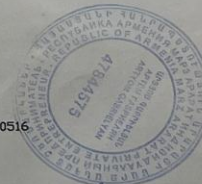
ՀՈՂԱՄԱՍԻ		կետի հ/հ	x	y	հեռավորությունը (մետր)	կամարը ըստ հողատեսակի հատվածի	ԵՆԵ, ԵՐՈՒԹՅԱՆ	կետի հ/հ	x	y	հեռավորությունը (մետր)
Մակերեսը (հա)	10.75876	1	4436707.08	8445396.28	125.12	1	ԿԱՐԴՎԱԿԱՆ ԵՆԵ	1	4436671.35	8445780.59	10.10
Շածկագիրը	03-083-0510-00	2	4436829.46	8445412.34	53.31			2	4436680.52	8445794.82	10.50
Նպատակային նշանակությունը	ըջային	3	4436824.68	8445465.43	76.94			3	4436676.18	8445794.36	10.10
Գործարանական նշանակությունը	ըջային	4	4436811.65	8445541.26	74.18			4	4436666.95	8445790.13	19.50
Հողամասը ծանրաբեռնված է		5	4436796.20	8445613.81	37.53			5	4436671.35	8445780.59	17.80
		6	4436788.94	8445630.63	41.75			6	4436705.35	8445791.52	29.90
		7	4436786.52	8445691.88	36.48			7	4436721.49	8445799.85	5.25
		8	4436777.44	8445728.01	25.09			8	4436708.90	8445826.14	10.40
		9	4436772.73	8445752.66	30.32			9	4436704.14	8445833.92	6.35
		10	4436763.34	8445781.49	47.29			10	4436694.00	8445830.68	6.20
		11	4436739.47	8445822.31	47.29			11	4436698.38	8445821.25	29.90
		12	4436714.65	8445862.56	286.16			12	4436692.76	8445819.64	15.20
		13	4436568.00	8446108.28	80.01			13	4436705.35	8445791.52	15.30
		14	4436527.49	8446177.27	9.09			14	4436681.32	8445824.79	15.20
		15	4436522.19	8446184.66	83.47			15	4436695.10	8445831.19	15.20
		16	4436475.24	8446253.67	112.98			16	4436698.66	8445845.07	15.20
		17	4436383.08	8446188.31	41.81			17	4436674.87	8445830.67	15.30
		18	4436406.08	8446153.39	4.66			18	4436681.32	8445824.79	6.70
		19	4436408.29	8446149.29	135.71			19	4436706.24	8445857.43	14.80
		20	4436483.13	8446036.09	14.75			20	4436711.96	8445860.92	6.70
		21	4436489.12	8446022.61	143.15			21	4436698.54	8445870.07	14.80
		22	4436565.18	8445901.33	139.74			22	4436681.32	8445824.79	14.80
		23	4436626.91	8445775.96	96.66			23	4436698.54	8445870.07	6.70
		24	4436637.31	8445679.86	29.53			24	4436706.24	8445857.43	6.70
		25	4436666.83	8445680.71	3.67			25	4436698.54	8445870.07	14.80
		26	4436669.50	8445675.71	96.03			26	4436698.54	8445870.07	14.80
		27	4436666.21	8445579.74	23.09			27	4436698.54	8445870.07	14.80
		28	4436683.67	8445564.63	7.96			28	4436698.54	8445870.07	14.80
		29	4436688.30	8445598.17	172.91			29	4436698.54	8445870.07	14.80
		30	4436707.08	8445396.28				30	4436698.54	8445870.07	14.80

վկայականի համար ԱԳՁ 0389 տրման ամիս, ամսաթիվը 05.12.2019թ.

Կատարող Ա. Գաբրիելյան

24.05.2020թ.

պետական հաշվառման համար 77.1080516

Ա.Ը Ա. Գաբրիելյան

Ջրառ՝

X = 44° 21' 39.9"	Y = 40° 03' 46.9"
X = 44° 21' 38.6"	Y = 40° 03' 44.1"
X = 44° 21' 46.2"	Y = 40° 03' 45.7"
X = 44° 21' 44.3"	Y = 40° 03' 42.4"
X = 44° 21' 53.1"	Y = 40° 03' 45.1"
X = 44° 21' 53.9"	Y = 40° 03' 40.7"
X = 44° 21' 58.4"	Y = 40° 03' 39.1"
X = 44° 22' 04.4"	Y = 40° 03' 40.0"
X = 44° 22' 09.7"	Y = 40° 03' 37.5"
X = 44° 22' 03.1"	Y = 40° 03' 36.8"

Ջրահեռացում՝

X = 44° 22' 08.02" Y = 40° 03' 34.40"

1.4.7 Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Աշխատողների սանիտարա-կենցաղային կարիքների համար անհրաժեշտ թարմ ջրի ծախսի տարեկան ծավալը կկազմի

- a) կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝
- b) $W_{\text{խ.տ.}} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T$, որտեղ
- c) n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 1 մարդ
- d) N – ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ
- e) n_1 – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 10 մարդ
- f) N_1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ
- g) T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 365 օր
- h) $W_{\text{խ.տ.}} = (1 \times 0.016 + 10 \times 0.025) \times 365 = 97$ խմ/շին. ժամ.:

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 42.3 խմ/շին.ժամ:

Ընկերությունում խմելու ջուրը մատակարարվում է պայմանագրային հիմունքներով:

Ընկերությունը հանդիսանում է <<ՀԷՑ>> բաժանորդ էլեկտրամատակարարումը կիրականացվի համաձայն պայմանագրի (Պայմանագիրը կցվում է):

Տարածքում գազաֆիկացում չի նախատեսվում, ջեռուցման համար կօգտագործվեն էլեկտրական սարքեր:

2. ՆԱԽԱՏԵՄՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՍԽԵՄԱՆ

2.1 ՖԻԶԻԿԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Միս վարչական շրջանը գտնվում է Արարատի մարզի Մասիսի խոշորացված համայնքի տարածքում: Հեռավորությունը մարզկենտրոն Արտաշատից կազմում է 26կմ: Գյուղը տեղակայված է Հրազդան գետի աջ ափին՝ Միջինարաքսյան գոգավորությունում: Գտնվում է ծովի մակարդակից 828 մետր բարձրության վրա:

Ժողովրդագրական կազմ

Միս գյուղի բնակչությունը 2011 թվականի մարդահամարի տվյալներով կազմել է 1982 մարդ: 2011 թվականի մարդահամարի հիմքով վարվող ընթացիկ հաշվառմամբ՝ 2017 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ Միսի բնակչությունը կազմում է 1502 մարդ, 2018 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ՝ 1465 մարդ: Բնակիչների մի մասի նախնիները գաղթել են Խոյից և Սալմաստից:

Երկրաբանական Տարածքի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են վերին պլիոցենից մինչև ժամանակակից հասակի նստվածքների համախմբեր, որոնք հիմնականում ներկայացված են հրաբխային, հրաբխա-նստվածքային ֆացիաներով: Ժամանակակից ռելիեֆի ձևավորման պատմությունը սկսվում է վերին պլիոցենի ժամանակներից, երբ միոցենի նստվածքների հողմնահարված, էրոզիոն-դենուդացիոն մակերեսին սկսվել են տեղադրվել վերին պլիոցենի հասակի հրաբխային ապարներ, ինչպես նաև չորրորդական և ժամանակակից առաջացումներ:

2.2 ԿԼԻՄԱՆ

Միս համայնքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրում:

Շրջանի կլիման չոր է և խիստ ցամաքային (ամռանը մինչև $+40^{\circ}\text{C}$, իսկ ձմռանը՝ -10°C): Տարեկան միջին ջերմաստիճանը $+16^{\circ}\text{C}$ է:

Ձմռան սկիզբը տարածքում հանդիսանում է դեկտեմբեր ամսվա երկրորդ կեսը, իսկ վերջը՝ փետրվար ամսվա երկրորդ կեսը: Օդի միջին ամսական ջերմաստիճանը հունվար ամսին տատանվում է 4.4°C -ից մինչև -12.2°C :

Գարունը երկարատև չէ, փետրվար ամսվա երկրորդ կեսից մինչև մայիս ամսվա առաջին կեսը, խոնավ, եղանակի հաճախակի փոփոխություններով: Միջին ամսական ջերմաստիճանը այդ ժամանակահատվածում փոփոխվում է -2.5°C -ից մինչև $12-17^{\circ}\text{C}$:

Ամռան սկիզբը ընդունվում է մայիս ամսվա երկրորդ կեսը, իսկ ավարտը՝ հոկտեմբեր ամսվա առաջին կեսը: Միջին ջերմաստիճանը հուլիս-օգոստոս ամիսներին տատանվում է $20-25^{\circ}\text{C}$ -ի սահմաններում: Համատարած դիտվում է լեռնա-դաշտային քամիների ուժեղացում:

Աշունը տարբերվում է արևային չոր եղանակով՝ ընդհուպ մինչև դեկտեմբեր ամսվա երկրորդ կեսը:

Մթնոլորտային տեղումների տարեկան միջին քանակը չի գերազանցում 300մմ: Անսառնամանիք օրերի թիվը՝ 120-200օր:

Օդի միջին բացարձակ խոնավությունը Արտաշատի շրջանում տատանվում է 3.9-15.4մմ, միջին հարաբերական խոնավությունը տատանվում է 52-82%:

Տարածաշրջանին բնորոշ են տեղային լեռնա-դաշտային քամիներ, որոնք դիտվում են ամռան օրվա երկրորդ կեսին: Քամիների միջին ամսական արագությունը հասնում է մինչև 1.6մ/վրկ, իսկ առավելագույնը՝ 15-20մ/վրկ:

Տարածաշրջանը հիմնականում գյուղատնտեսական է՝ զարգացած խաղողագործությամբ, այգեգործությամբ և բանջարաբուծությամբ:

Աղյուսակ 2.1. Մթնոլորտային օդի միջին ջերմաստիճանը օդերևութաբանական կայանի տվյալներով

Օդերևութաբանական կայան	Օդերևութաբանական կայանի բարձրությունը, մ	Միջին ջերմաստիճանը ըստ ամիսների, C°												Միջին տարեկան	Բացարձակ նվազագույն	Բացարձակ առավելագույն
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Արտաշատ	829	-3.6	-0.9	5.6	12.7	17.5	21.5	25.3	24.8	19.8	13.0	6.0	-0.6	11.8	-29	43

Աղյուսակ 2.2. Օդի հարաբերական խոնավությունը օդերևութաբանական կայանի տվյալներով

Օդերևութաբանական կայան	Օդի հարաբերական խոնավությունը ըստ ամիսների, %												Միջին տարեկան	Միջին ամսական ժ. 15-ին	
														հունվարին	օգոստոսին
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Արտաշատ	78	73	63	58	59	54	51	52	57	68	73	79	64	64	32

Աղյուսակ 2.3. Մթնոլորտային տեղումները օդերևութաբանական կայանի տվյալներով

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների													Տարեկան	Չնաձածկույթ		
	Քանակը միջին ամսական / օրական առավելագույն, մմ														Առավելագույն տասնօրյակա-յին բարձրությունը,սմ	Տարվա մեջ ձնաձածկույթով օրերի քանակը	Չյան մեջ ջրի Առավելա-գույն քանակը,մմ
	Ըստ ամիսների																
	18	18	27	36	40	25	11	6	10	22	24	17	254				
Արտաշատ	18	20	32	36	43	34	27	22	28	36	31	25	43	40	36	46	

Աղյուսակ 2.4 Քամի

Բնակավայր, օդերևույթաբանական կայանի անվանումը	Միջին տարեկան մթնոլորտային ձնծուս, (ն Պա)	Սափաներ	Կրկնէլիությունը, % ըստ ուղությունների								Միջին արագություն, մ/վ	Սնհողմությունների	Միջին ամսական	Միջին տարեկան	Ուժեղ քամիներով	Հաշվարկային արագությունը, մ/վ, որը հնարավոր է մեկ անգամ "n" տարիների ընթացքում		
			Հյուսիսայն (Հս)	Հյուսիս-Արևելյան (ՀսԱրլ)	Արևելյան (Արլ)	Հարավ-Արևելյան (ՀվԱրմ)	Հարավ (Ավ)	Հարավ-Արևմտյան (ՀվԱրմ)	Արևմտյան (Արմ)	Հյուսիս-Արևմտյան (ՀսԱրմ)						20	50	100
Արտաշատ	920.2	հունվար	7	8	10	20	12	10	15	18	88	0.3	0.4	7	21	24	26	
			1.7	1.7	2.7	3.1	2.4	2.0	2.2	1.7								
		ապրիլ	4	9	12	27	13	8	13	14	74	0.6						
			1.7	1.8	2.1	2.8	2.5	2.8	2.8	2.6								
		հուլիս	8	7	9	16	9	9	18	24	80	0.4						
			1.7	1.9	1.7	2.0	2.0	2.0	2.7	2.3								
		հոկտեմբեր	7	12	12	19	8	10	16	16	85	0.3						
			1.6	1.5	2.1	2.0	1.5	2.1	2.4	2.0								

2.3 Օդային ավազան

Միս համայնքի մթնոլորտային օդի վրա ազդեցություն կարող են ունենալ հիմնականում ավտոմայրուղու տրանսպորտային միջոցների արտանետումները:

ՀՀ տարածքում օդային ավազանի ֆոնային աղտոտվածությունը վերահսկվում է “Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիտորինգի կենտրոն” ՊՈԱԿ (Էկոմոնիտորինգ) կողմից:

Միս համայնքում մշտական (ստացիոնար) դիտակայաններ կամ պասիվ նմուշառիչներ չեն տեղադրված և օդային ավազանի աղտոտվածության վերաբերյալ հրապարակված տվյալներ չկան:

Որոշակի պատկերացում բնակավայրերի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ հաշվարկային եղանակով: Դրա համար “Էկոմոնիթորինգ”-ը առաջարկում է համապատասխան ձեռնարկ-նախագիշակ: Ըստ այդ նախագիշակի մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար, որոնց թվին է դասվում Միսը, օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են²

- Փոշի՝ 0.2 մգ/մ³;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.02 մգ/մ³;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.008 մգ/մ³;
- Ածխածնի օքսիդ՝ 0.4 մգ/մ³:

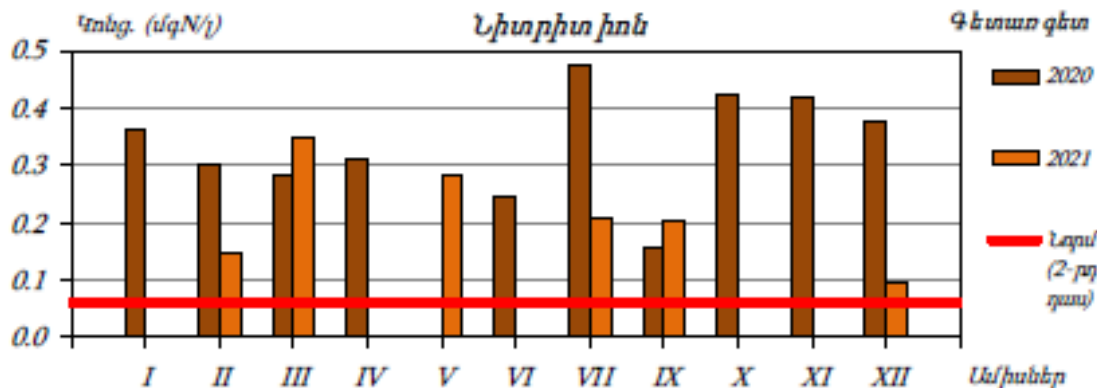
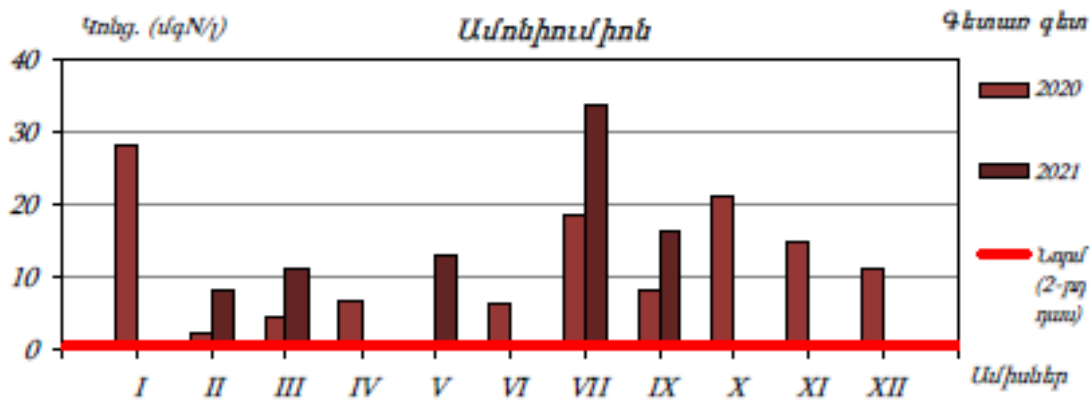
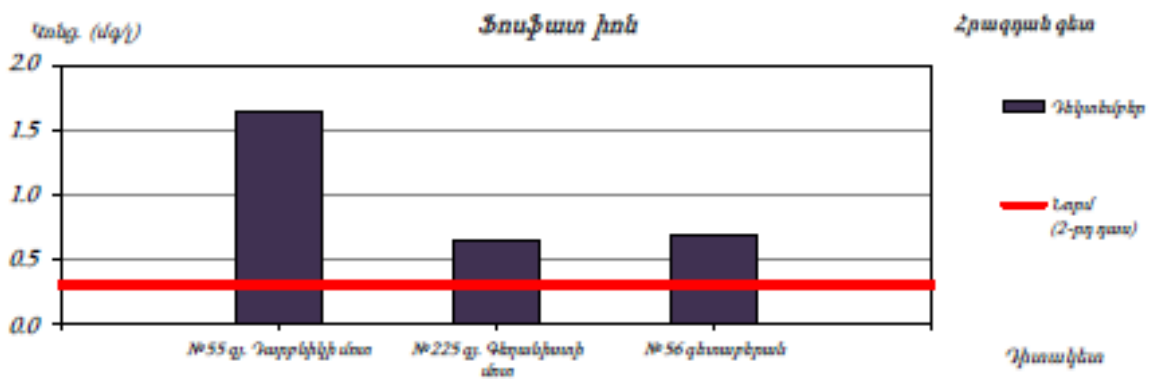
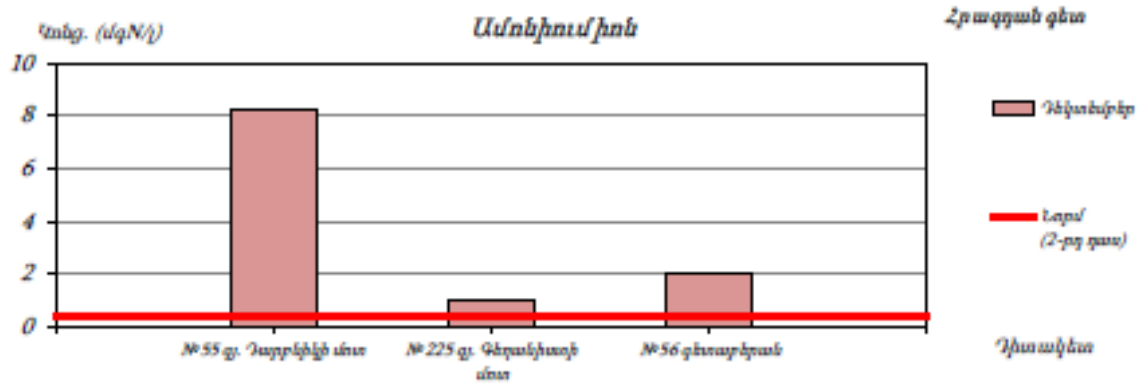
2.4 Ջրային ռեսուրսներ

ՀՀ տարածքում ջրային ռեսուրսների ֆոնային աղտոտվածությունը նույնպես վերահսկվում է «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Միս համայնքը գտնվում է Հրազդան գետի ջրահավաք ավազանում՝ Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածքում: Տարածքում առկա են Վեդի և Ազատ գետերը:

Գետերի մեջ հարակից համայնքների տարածքներում թափվում են տնտեսակենցաղային հոսքաջրերի մի մասը, ինչը հանդիսանում է գետերի աղտոտվածության հիմնական աղբյուրը:

Ըստ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ 2021թ շրջակա միջավայրի մասին ամփոփ տեղեկագրի տվյալների:

Գետերը դասվում են “միջակ” (Վեդի, Ագատ) և “վատ” (Հրազդան) կարգավիճակի դասին:

Արարատյան արտեզյան ավազանում առանձնացվում են 3 ջրատար շերտ, որոնք միմյանցից մեկուսացված են որոշակի երկրաբանական պայմաններով: Ամենախորը՝ երրորդ հորիզոնն է, որն ընկած է 90-400 մետր խորության վրա: Երկրորդ հորիզոնն ընկած է 30-70 մետր խորության վրա, իսկ առաջինը՝ 20-30 մետր խորության վրա:

2.5 Հողերի նկարագիրը

Հողերը

Տարածաշրջանում հանդիպում են հողածածկի հետևյալ տիպերը.

- ❖ Բաց շագանակագույն խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային ցեմենտացած
- ❖ Կիսաանապատային գորշ խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային
- ❖ Պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ալկալիացած աղակալած:

2.7 Կենսաբազմազանություն

Միս համայնքի տարածքը գտնվում է Երևանի ֆլորիստիկ շրջանում, անապատային-կիսաանապատային գոտում:

Կենսաբանական ռեսուրսներ: Կիսաանապատային գոտու կենսառեսուրսները աչքի չեն ընկնում իրենց բազմազանությամբ, սակայն կերհանդակները ներկայացված են օշինդրային, օշինդրա-էֆեմերային, օշինդրա-հացազգային, օշինդրա-օշանային և օշանայինբուսական համակեցություններով: Ուտելի և համեմունքային բույսերից կարելի է նշել բոխին, շրեշր, շուշանը, դանձիլը: Եթերայուղատու բույսերից են ուրցը, անթառամը, օշինդրը: Բնական խեժով հարուստ են հատկապես տրագականտային գազերը: Որսի օբյեկտ են համարվում լորը, քարիկաքավը, մի շարք ջրլողթռչուններ /սևփարփար, մեծուզակ, փոքրսուզակ, կոնչան բադ, մոխրագույն բադ և այլն:

Մարզի բուսականության առավել տարածված տեսակներից են կիսաանապատային, տափաստանային տեսակները, որոնք զբաղեցնում են տարածքի հյուսիս-արևելյան և հարավ-արևմտյան մասերը:

Մարզի կլիմայական պայմանները թույլ են տալիս այդ հողերի վրա աճեցնել տեխնիկական, այգեգործական և մերձարևադարձային, ինչպես նաև հացահատիկային կուլտուրաներ:

Բուսական աշխարհ: Նախատեսվող Անապատային չորասեր բուսականության բնորոշ բուսատեսակներից են շորան, բալախը, սարսազան որոնք դիմանում են աղակալմանը: Քաղաքի հարավային մասում գերակշռում է հալոֆիտային, հալոքսեռոֆիտանապատային բուսականությունը - *Salsola eticoides*, *S. dendroides*, *S. nitraria*, *Haiocnemumstrobilaceum*: Արևելքում օշինդրա-էֆեմերային կիսաանապատային բուսականության գերակշռությամբ - *Artemisia fragrans*, *Kochiaprostrata*, *Capparis herbacea*, *Ceratoides papposa*, *Atraphaxi sspinosa*, *Rhamnus paiiasii*, *Tanacetum argrophyllum*, *Poa bulbosa*, տեսակներ - *Bromus*, *Aegilops*, *Eremopyrum*, *Alyssum*: Կիսաանապատային գոտու համար բնորոշ բուսատեսակներից են՝ օշինդր բուրավետը, օշան գորշ, օշան հավամրզանման, գեղածնկիկ մատիտեղանման, լերդախոտ ալեհեր, ավելաբույսգետնատարած: Հազվագյուտ և անհետացող գիպսոֆիտ անապատային բուսական ֆորմացիաներ՝ *Cephalorrhynchustakhtadzhianii*, *Zygophyllumatriplicoides*:

Մարզի տարածաշրջանին բնորոշ են՝ կտավատազգիները (Linaceae), մեխակազգիները (Caryophyllaceae):

Ճլորիցտիկ շրջանում հանդիպում են նաև. «Salsola ericoides», «Kochia prostrata», «Atraphaxi spinosa», «Rhamnus pallasii», Euphorbiaceae ընտանիքի էնդեմիկ տեսակը՝ «Euphorbia vedica»՝ իշակաթնուկ վեղիի:

Մարզի տարածքում հանդիպող և անհետացող բուսական տեսակների վերաբերյալ տեղեկատվությունը վերցված է ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի N72-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքից:

Էնդեմիկ տեսակն է՝ իշակաթնուկ ազգիներ (Euphorbiaceae):

Աղյուսակում բերված է նաև յուրաքանչյուր բույսի տեսակի պահպանության կարգավիճակները, ըստ Կարմիր գրքում կատարված կատեգորիաների դասակարգման (կրիտիկական վիճակում գտնվող տեսակ (CR), վտանգված տեսակ (EN), խոցելի տեսակ (VU)): Հաշվի առնելով այն, որ սնկերի պահպանությունը զգալիորեն տարբերվում է բույսերի պահպանությունից, Կարմիր գրքում ընտրվելիք 40 տեսակի սնկերի նկարագրերը ներկայացվել են մակրոսկոպիկ սնկերի համար միջազգայնորեն ընդունված 6 կատեգորիայով՝ անհետացած /EX/, անհետացման եզրին գտնվող /NT/, կրիտիկական վիճակում գտնվող /CR/, վտանգված /EN/, խոցելի /VU/, տվյալներն անբավարար են վիճակը գնահատելու համար /DD/:

Աղյուսակ 3.4. Պահպանության կարիք ունեցող ֆլորայի տեսակները

Հ/հ	Բույսերի անվանումը		Պահպանության կարգավիճակները ըստ Կարմիր գրքի
	Հայերեն	Լատիներեն	
Ծածկասերմեր – Angiospermae			
Խնկեղեգազգիներ – Acoraceae			
1	Խնկեղեգ ճահճային	Acorus calamus L.	EN
Հովվափողազգիներ – Alismataceae			
2	Նետախոտ նետախոտանման	Sagittaria sagittifolia L.	CR
Հովանոցավորներ – Apiaceae			
3	Օշակ մերկ	Dorema glabrum Fisch. & C.A.Mey.	CR
4	Գինեձաղիկ գազարատերև	Oenanthe silaifolia M. Bieb.	CR
Բարդաձաղկավորներ - Asteraceae			
5	Վարդատերեփուկ մուշկային	Amberboa moschata (L.) DC.	EN

6	Տերեփուկ երևանյան	<i>Centaurea erivanensis</i> (Lipsky) Bordz.	VU
7	Տերեփուկ արմատազամբյուղային	<i>Centaurea rhizocalathium</i> (K.Koch) Tchich.	EN
8	Շարդինիա խոշորապտուղ	<i>Chardinia macrocarpa</i> K.Koch	VU
9	Կանգար վարդագույն	<i>Gundelia rosea</i> M.Hossain & R.A.Al-Taey.	EN
10	Կղմուխ Օշեի	<i>Inula aucheriana</i> DC. (= <i>I. seidlitzii</i> Boiss.)	EN
11	Կաթնուկ Թախտաջյանի	<i>Lactuca takhtadzhianii</i> Sosn.	EN
12	Խինձ գորովանի	<i>Scorzonera gorovanica</i> Nazarova	EN
Գաղտրիկազգիներ -Boraginaceae			
13	Ռոխելիա սրտաձևաբաժակ	<i>Rochelia cardiosepala</i> Bunge	EN
Խաչածաղկավորներ – Brassicaceae			
14	Երուկաստրում Թախտաջյանի	<i>Erucastrum takhtajanii</i> V. I. Dorof.	EN
15	Երեքօրնիկ պարսկական	<i>Hesperis persica</i> Boiss.	EN
16	Նվարդակ քնարածև	<i>Lepidium lyratum</i> L.	EN
17	Կեղծանկաթաթիկ դիխոտոմիկ	<i>Pseudoanastatica dichotoma</i> (Boiss.) Grossh.	EN
Թելուկազգիներ– Chenopodiaceae			
18	Ճակնդեղ բաժանապտուղ	<i>Beta lomatogona</i> Fisch. et C. A. Mey.	CR
19	Բիններգիա շուրջաթև	<i>Bienertia cycloptera</i> Bunge	CR
20	Աղածաղիկ կուլպական	<i>Halanthium kulpianum</i> (K. Koch) Bunge.	EN
21	Միկրոկնեմում մարգանանման	<i>Microcnemum coralloides</i> (Loscos et Pardo) Font-Quer	EN
22	Օշան Օշեի	<i>Salsola aucheri</i> (Moq.) Bunge ex Iljin	EN
23	Օշան թաղիքային	<i>Salsola tomentosa</i> (Moq.) Spach	EN
Շնդեղազգիներ – Colchicaceae			
24	Խլոպուզ ընձյուղավոր	<i>Merendera sobolifera</i> Fisch. & C.A.Mey.	CR
Իշակաթնուկազգիներ – Euphorbiaceae			
25	Իշակաթնուկ հալեպական	<i>Euphorbia aleppica</i> L.	CR
Լոբազգիներ – Fabaceae			
26	Գազ կորաեղջյուրավոր	<i>Astragalus camptoceras</i> Bunge (= <i>A. bungei</i> Winkl. et Fedtsch.)	EN
27	Գազ թավոտ	<i>Astragalus eriopodus</i> Boiss. (= <i>A.</i>	EN

		mandenovae Akhv. et Mirz., ined)	
28	Գազ բժավոր	<i>Astragalus guttatus</i> Banks et Sol. (=A. striatellus Pall. ex M. Bieb.)	EN
29	Գազ կարյազինի	<i>Astragalus karjagini</i> Boriss.	EN
30	Գազ տարօրինակ	<i>Astragalus paradoxus</i> Bunge	EN
31	Գազ Սուկաչովի	<i>Astragalus sukaczewii</i> Derv. et Jelenevsky	VU
32	Գազ վեդու	<i>Astragalus vedicus</i> Takht. (= <i>Astragalus karabaghensis</i> Bunge subsp. <i>vedicus</i> (Takht.) Takht.)	EN
33	Կուրկուրան կարճաթև	<i>Hedysarum micropterum</i> Bunge	VU
34	Կորնգան հայաստանի	<i>Onobrychis hajastana</i> Grossh.	EN
Հիրիկազգիներ – Iridaceae			
35	Հիրիկ նրբագեղ	<i>Iris elegantissima</i> Sosn.	EN
36	Հիրիկ մուսուլմանական	<i>Iris musulmanica</i> Fomin	EN
Կնյունազգիներ – Juncaceae			
37	Կնյուն սուր	<i>Juncus acutus</i> L.	EN
Փիփերթազգիներ – Malvaceae			
38	<i>Malvella sherardiana</i> (L.) Jaub. Մոլոշիկ Ժերարի	<i>Lomatogonium carinthiacum</i> (Wulf.) A.Br.	EN
Ջրահարսազգիներ – Najadaceae			
39	Ջրահարս փոքր	<i>Najas minor</i> L.	VU
Հացազգիներ – Poaceae			
40	Արմատագլխիկ արևելյան	<i>Rhizocephalus orientalis</i> Boiss.	VU
Տորոնազգիներ – Rubiaceae			
41	ԺոբերգիաՍովիչի	<i>Jaubertia szovitsii</i> (DC.) Takht. (= <i>Neogaillonia szovitsii</i> (DC.) Lincz)	VU
42	Լեպտունիս մազանման	<i>Leptunis trichodes</i> (J.Gay) Schischk.	EN
Խլածաղկազգիներ – Scrophulariaceae			
43	Խոնդատ մերկացողուն	<i>Verbascum nudicaule</i> (Wyd.) Takht.	EN

Ամփջապես ձկնաբուծարանի կառուցման համար հատկացված տարածքում էնդեմիկ, ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ չկան:

Կենդանական աշխարհ

Տարածքը հարուստ է կիսաանապատային գոտուն բնորոշ սողուններով, ինչպիսին են միջերկրածովային կրիան /Testudograeca/, բարեկազմ օձ ազուլի մողեսը /Ophisopselegans/, Շտրաուլի /Eremiasstrauchi/ և Անդրկովկասյան /E. pleskei/ մողեսիկները, Անդրկովկասիան թաքիրային կլորագլուխը /Phrynocephalushelioscopuspersicus/, մողեսաօձը /Malpolonmonspessulannus/, վզնցավոր /Eirenis-collaris / և հայկական /E. punctatolineatus / էյրենիսները, կարմրափոր սահնօձ կամշահմարը / Coluberschmidtii/ և կապարագույն սահնօձը /C. nummifer/, Անդրկովկասյան գյուրգան /Viperalebetina/: Կրծողներից – սովորական /Microtusarvalis/ և հասարակական /M. socialis/ դաշտամկները, հարավային /Merionesmeridianus/, փոքրասիական /M. blackleri/ և Վինոգրադովի / M. vinogradovi / ավազամկները: Կատվազգիներից - եղեգնակատուն /Felischaus/: Ջրաճահճային էկոհամակարգերում հանդիպում են Կասպիական կրիան/Mauremiscaspica/ և լճագորտը/Ranaridibunda/:

Նշված համայնքային տարածքներում հանդիպում են ամենուր ողնաշարավորներից՝ լճագորտ, մողես, սովորական լորտու, տնային ճնճղուկ, մոխրագույն ագռավ, կաչաղակ, սովորական և հասարակ դաշտամուկ, մոխրագույն առնետ, անողնաշարավորներից՝ անձրևորդ, մրջյուն, մեղու, ծղրիդ, ճոխկ, մորեխ, փայտոջիլ, կապտաթիթեռ, մոծակ, սենյակային և դաշտային ճանճեր:

Կենդանիների էնդեմիկ տեսակներն են՝ հայկական մկնիկ, կովկասյան տարավոն:

Աղյուսակում բերված են մերձավոր տարածքներում պահպանության կարիք ունեցող կենդանիների տեսակները:

Աղյուսակում բերված է նաև յուրաքանչյուր տեսակի պահպանության կարգավիճակները, ըստ Կարմիր գրքում կատարված կատեգորիաների դասակարգման (անհետացած տեսակ (EX), տարածաշրջանում անհետացած տեսակ (RE), կրիտիկական վիճակում գտնվող տեսակ (CR), վտանգված տեսակ (EN), խոցելի տեսակ (VU), սովյալների անբավարարություն (DD)):

Աղյուսակ 3.5. Պահպանության կարիք ունեցող ֆաունայի տեսակները

Հ/հ	Կենդանիների անվանումը		Պահպանության կարգավիճակները ըստ Կարմիր գրքի
	Հայերեն	Լատիներեն	
Միջատներ – Insecta			
1	Մեծաչք ճպուռ Կարգ ճպուռներ Ընտանիք Նետիկներ	Lestes macrostigma (Eversmann, 1836) - Odonata - Coenagrionidae	VU
2	Միւսպեկմա ճպուռ Կարգ ճպուռներ Ընտանիք Նետիկներ	Sympecma paedisca (Brauer, 1877) - Odonata - Coenagrionidae	VU
3	Վան Բրինկի նետիկ Կարգ ճպուռներ Ընտանիք Նետիկներ	Coenagrion vanbrinkae Lohmann, 1993 - Odonata - Coenagrionidae	VU
4	Ուբադիճպուռ Կարգ՝ ճպուռներ Ընտանիք՝ Գոմֆիդներ	Gomphus ubadschii Schmidt, 1953 - Odonata – Gomphidae	VU
5	Սևծովյան ճպուռ Կարգ՝ ճպուռներ Ընտանիք՝ Իսկական ճպուռներ	Libellula pontica Selys, 1887- Odonata - Libellulidae	EN
6	Սատունինի սկոտոդրիմադուգա. Կարգ՝ Ուղղաթևեր Ընտանիք՝ Ծղրիդներ	Scotodrymadusa satunini (Uvarov, 1916)- Orthoptera – Tettigoniidae	CR
7	Արարատյան որդան կարմիր Կարգ՝ Հավասարաթևեր Ընտանիք՝ Հսկա որդաններ	Porphyrophora hammelii Brandt – Homoptera- Margarodidae	CR
8	Ռուբենյանիբնդեռիկ Կարգ՝ Կարծրաթևեր կամ Բզեզներ Ընտանիք՝ Թերթիկաբեղավորներ	Adoretus rubenyani Kalashian, 2002 - Coleoptera - Scarabaeidae	EN
9	Կեղծ խոտային չրխկան Կարգ՝ Կարծրաթևեր կամ Բզեզներ Ընտանիք՝ Չրխկաններ	Cardiophorus pseudogramineus Mardjanian, 1977 - Coleoptera – Elateridae	EN
10	Նմանաձև ծաղկեփռեղեղեր Կարգ՝ Կարծրաթևեր կամ Բզեզներ	Cteniopus persimilis Reitter, 1890 – Coleoptera- Alleculidae	EN

	Ընտանիք՝ Ծաղկեփռչեկերներ		
11	Բոզաչևի սևամարմին Կարգ՝ Կարծրաթևեր կամ Բզեզներ Ընտանիք՝ Սևամարմիններ	Ectromopsis bogatchevi (Khnzoryan, 1957) – Coleoptera – Tenebrionidae	CR
12	Նեղ սևամարմին Կարգ՝ Կարծրաթևեր կամ Բզեզներ Ընտանիք՝ Սևամարմիններ	Laena constricta Khnzorian, 1957 - Coleoptera - Tenebrionidae	EN
13	Ավրորինա դեղնաթիթեռ Կարգ՝ Թեփուկաթևեր կամ Թիթեռներ Ընտանիք՝ Ճերմակաթիթեռներ	Colias aurorina Herrich- Schaffer, [1850] - Lepidoptera - Pieridae	VU
14	Մոմաբույսիմեղու Կարգ՝ Թաղանթաթևեր Ընտանիք՝ Մեզախիլիդներ	Osmia cerinthides F. Morawitz, 1876 - Hymenoptera - Megachilidae	VU
15	Երկարալեզու մեղու Կարգ՝ Թաղանթաթևեր Ընտանիք՝ Անթոֆորիդներ	Tetralonia macroglossa Illiger, 1806 - Hymenoptera – Anthophoridae	EN
16	Հսկա գիշաճանձ Կարգ՝ Երկթևեր Ընտանիք՝ Գիշաճանձեր	Satanas gigas Eversmann, 1885 - Diptera – Asilidae	VU
ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ- REPTILIA			
17	Երկարատ սցինկ, Կարգ ՄՈՂԵՄՆԵՐ Ընտանիք Սցինկեր	Eumeces schneideri (Daudin, 1802) , SAURIA, Scincidae	VU
18	Անդրկովկասյան մողեսիկ, Ընտանիք Իսկական մողեսներ	Eremias pleskei Bedriaga, 1907, Lacertidae	CR
19	Սատունինի սևագլուխ ռինիտկալամուս, Կարգ ՕՁԵՐ, Ընտանիք Լորտուներ	Rhynchocalamus melanocephalus satunini (Nikolsky,1899),SERPENTES, Colubridae	VU
20	Կովկասյան կատված, Կարգ ՕՁԵՐ, Ընտանիք Լորտուներ	Telescopus fallax (Fleschmann, 1831),SERPENTES, Colubridae	VU

ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ - AVES			
21	Վարդագույն հավալուսն, Կարգ՝ ԹԻԱՎՈՏԱՅԻՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Հավալուսններ	Pelecanus onocrotalus Linnaeus,1758, PELECANIFORMES, Pelecanidae	VU
22	Մեծ ձկնկուլ, Կարգ՝ ԹԻԱՎՈՏԱՅԻՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ձկնկուլներ	Phalacrocorax carbo Linnaeus, 1758, PELECANIFORMES, Phalacrocoracidae	VU
23	Փոքր ձկնկուլ, Կարգ՝ ԹԻԱՎՈՏԱՅԻՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ձկնկուլներ	Phalacrocorax pygmaeus Pallas, 1773, PELECANIFORMES, Phalacrocoracidae	VU
24	Ճշան կարապ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Cygnus cygnus (Linnaeus, 1758) , ANSERIFORMES, Anatidae	VU
25	Մոխրագույն սագ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Anser anser (Linnaeus, 1758) , ANSERIFORMES, Anatidae	VU
26	Կարմրախածի սագ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Branta ruficollis (Pallas, 1769) , ANSERIFORMES, Anatidae	EN
27	Կարմիր բադ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Tadorna ferruginea (Pallas, 1764) , ANSERIFORMES, Anatidae	VU
28	Լայնակտուց բադ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Anas clypeata Linneus, 1758, ANSERIFORMES, Anatidae	VU
29	Մարմարյա մրտիմն, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Marmaronetta angustirostris Menetries, 1832, ANSERIFORMES, Anatidae	EN
30	Սպիտակաաչք սուզաբադ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Aythya nyroca (Gueldenstadt, 1770) , ANSERIFORMES, Anatidae	VU
31	Սպիտակաճակատ սագ, Կարգ՝ ՍԱԳԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բադեր	Anser albifrons (Scopoli, 1769) , ANSERIFORMES, Anatidae	VU
32	Գառնանզղ (Մորուքավոր անզղ),	Gypaetus barbatus Linnaeus,	VU

	Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	1758, FALCONIFORMES, Accipitridae	
33	Գիշանգղ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Neophron percnopterus Linnaeus, 1758, FALCONIFORMES, Accipitridae	EN
34	Սպիտակագլուխ անգղ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Gyps fulvus (Hablizl, 1783) , FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
35	Սև անգղ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Aegipus monachus (Linnaeus, 1766), FALCONIFORMES, Accipitridae	EN
36	Օձակեր արծիվ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Circaetus gallicus (J. F. Gmelin, 1788) , FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
37	Տափաստանային մկնաճուռակ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Circus macrourus (S. G. Gmelin, 1771), FALCONIFORMES, Accipitridae	EN
38	Եվրոպական ճնճղաճուռակ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Accipiter brevipes (Severtzov, 1850), FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
39	Տափաստանային արծիվ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Aquila nipalensis orientalis Hodgson, 1833, FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
40	Բլրային արծիվ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Aquila heliaca Savigny, 1809, FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
41	Քարարծիվ, Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճուռակներ	Aquila chrysaetos (Linnaeus, 1758), FALCONIFORMES, Accipitridae	VU
42	Աղավնաբազե, Ենթատեսակ Falco columbarius aesalon (Tunstall, 1771) Կարգ՝ ԲԱԶԵԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բազեններ	Falco columbarius Linnaeus, 1758, Falco columbarius aesalon (Tunstall, 1771), FALCONIFORMES, Falconidae	DD

43	Սուլթանական հավ, Ենթատեսակ՝ <i>Porphyrio porphyrio caspius</i> (Hartert, 1917) Կարգ՝ ԿՌՈՒՆԿԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ջրահովվիկներ	<i>Porphyrio porphyrio</i> (Linnaeus, 1758), <i>Porphyrio porphyrio caspius</i> (Hartert, 1917), GRUIFORMES, Rallidae	DD
44	Կոցար-կաչաղակ, Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Կոցար-կաչաղակներ	<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758, CHARADRIIFORMES, Haematopodidae	VU
45	Ճախրուկ, Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Քարադրներ	<i>Chettusia gregaria</i> Pallas, 1771, CHARADRIIFORMES, Charadriidae	EN
46	Մեծ արորիկ, Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Սորակոցարներ	<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758) , CHARADRIIFORMES, Scolopacidae	VU
47	Կրկնակոցար, Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Սորակոցարներ	<i>Gallinago media</i> (Latham, 1787), CHARADRIIFORMES, Scolopacidae	VU
48	Ոտնացուպիկ, Ենթատեսակ՝ <i>Himantopus himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758) Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բզակտուցներ	<i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758), <i>Himantopus himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758) , CHARADRIIFORMES, Recurvirostridae	VU
49	Բզակտուց Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բզակտուցներ	<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758, CHARADRIIFORMES, Recurvirostridae	VU
50	Մարգագետնային ծիծառակոցար Կարգ՝ ՔԱՐԱԴՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ծիծառակոցարներ	<i>Glareola pratincola</i> (Linnaeus, 1766), CHARADRIIFORMES, Glareolidae	VU
51	Բվեճ, Ենթատեսակ՝ <i>Bubo bubo interpositus</i> (Rothschild and Hartert, 1910) Կարգ՝ ԲՎԱՆՄԱՆՆԵՐ, Ընտանիք՝ Բվեր	<i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758), Ենթատեսակ՝ <i>Bubo bubo interpositus</i> (Rothschild and Hartert, 1910), STRIGIFORMES, Strigidae	VU
52	Ներկարար, Կարգ՝ ԲՎԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Բվեր	<i>Coracias garrulus</i> (Linnaeus, 1758), CORACIIFORMES, Coraciidae	VU

	Ենթատեսակ՝ <i>Coracias garrulus garrulus</i> (Linnaeus, 1758) Կարգ՝ ՆԵՐԿԱՐԱՐԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Ներկարարներ	1758), <i>Coracias garrulus garrulus</i> (Linnaeus, 1758) , CORACIIFORMES, Coraciidae	
53	Կարմրակատար շամփրուկ, Կարգ՝ ՃՆՃՂՈՒԿԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Շամփրուկներ	<i>Lanius senator</i> (Linnaeus, 1758) , PASSERIFORMES, Laniidae	VU
54	Սպիտակափող սոխակ, Կարգ՝ ՃՆՃՂՈՒԿԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Կեռնեխներ	<i>Irania gutturalis</i> (Guerin, 1843) , PASSERIFORMES, Turdidae՝	DD
55	Հնդկական եղեգնաթռչնակ, Կարգ՝ ՃՆՃՂՈՒԿԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Շահրիկներ	<i>Acrocephalus agricola</i> (Jerdon, 1845) , PASSERIFORMES, Sylviidae	EN
56	Ժայռային դրախտապան, Կարգ՝ ՃՆՃՂՈՒԿԱՆՄԱՆՆԵՐ Ընտանիք՝ Դրախտապաններ	<i>Emberiza buchanani</i> Blyth, 1844, PASSERIFORMES, Emberizidae	VU
57	Խայտաբաղ	<i>Todorna todorna</i>	VU
ԿԱԹՆԱՍՍՈՒՆԵՐ - MAMMALS			
58	Դալի ավազամուկ, Կարգ՝ ԿՐԾՈՂՆԵՐ Ընտանիք՝ Ավազամկնանմաններ	<i>Meriones dahli</i> Shidlovski, 1962, RODENTIA, Gerbillidae	VU
59	Փոքր ճագարամուկ, Կարգ՝ ԿՐԾՈՂՆԵՐ Ընտանիք՝ Ճագարամկնանմաններ Ենթատեսակ՝ Արալիխի փոքր ճագարամուկ	<i>Allactaga elater</i> Lichtenstein, 1825, RODENTIA, Allactagidae, <i>Allactaga elater aralychensis</i> Satunin, 1901	EN

Անմիջապես ձկնաբուծարանի համար նախատեսված տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների տեսակներ չկան:

2.8 Թափոնների կառավարում

Շահագործման փուլ

Ձկնարդյունաբերական կազմակերպություններում առաջացող թափոնների կառավարումն իրականացվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարի 2022 թվականի հուլիսի 27-ի N 262-Լ հրամանով հաստատված ուղեցույցի պահանջներով:

Ձկնարդյունաբերական կազմակերպություններում կարող են գոյանալ Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարի 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N 342-Ն հրամանով հաստատված ցանկում ներառված հետևյալ թափոնատեսակները.

2) «Սննդամթերքի արտադրության հոսքաջրերի նստվածք» թափոնատեսակի ծածկագիրը՝ 11139030 02 00 4, մոտավոր քանակը տարեկան 100 կգ:

Ձկնաբուծության համար նախատեսված ջրավազաններում գոյացող թափոնը՝ կերի ավելցուկից և ձկան արտաթորանքների պինդ զանգվածից գոյացող նստվածքը, համապատասխան մշակումից հետո կարող է ծառայել որպես բարձրարժեք պարարտանյութ:

3 ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂԴՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

3.1 ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ – ՁԿՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ԱՂՏՈՏՈՒՄ

Ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ արտադրված ձկան ամեն տոննայի դիմաց շրջակա միջավայր է արտանետվում 132 կգ ազոտ և 25 կգ ֆոսֆոր:

Ձկնաբուծարանից չյուրացված կերը և ձկների չվերամշակված արտաթորանքներն ուղղակիորեն նետվում են շրջակա միջավայր և սննդարար տարրերի լրացուցիչ աղբյուր հանդիսանում: Թափոնների քանակը կախված է կերի բաղադրությունից, կերակրման ռեժիմից, կերի քանակից, կերի յուրացման չափից, ջրի մեջ կերի և արտաթորանքների կայունությունից, ջրի ջերմաստիճանից:

Մեղմացնող միջոցառումները ենթադրում են այնպիսի կերաբախշման համակարգեր, որոնք առավելագույնի կհասցնեն կերային գործակիցը և նվազագույնի՝ թափոնների գոյացումը: Ձկնակերի բաղադրության օպտիմիզացումը և ձկնակերի յուրացման աստիճանի բարձրացումը, ինչպես նաև կերի բախշման տեխնոլոգիայի բարելավումը:

Քանի որ գոյություն ունեցող ընդլայնման արդյունքում նախատեսվող լճակներում ջուրը շրջանառվելուց հետո հեռացվում է Հրազդան գետ այնտեղ խառնման արդյունքում տեղի է ունենում ջրում պարունակվող օրգանական միացությունների նոսրացում:

3.2 ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

3.2.1 ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ

Ընկերության գործունեության ընթացքում օդային ավազան արտանետումներ չեն առաջանում:

3.2.2 ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ջրառի բոլոր կետերն ապահովել տվյալների առցանց փոխանցմամբ ջրահաշվիչ սարքերով և տեղեկացնել շրջակա միջավայրի նախարարությանը դրանք կնքելու համար,
- հետազայում ներդնել ջրի փակ շրջանառու համակարգ:

3.2.3 ՀՈՂԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

- Ընկերության տարածքը արդեն իսկ կառուցապատված է՝ հողային նոր աշխատանքներ չի նախատեսվում:

3.2.4 ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գործունեության ընթացքում հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝

- Հրդեհի առաջացումը
- Հեղուկ նյութերի արտահոսքը
- Աշխատողների վնասվածքները
- Շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

- Մինչ աշխատանքների սկիզբը ուր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների: Հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:
- հակահրդեհային անվտանգության միջոցառումների ապահովման նպատակով տարածքում նախատեսվում է հրշեջ հիդրանտի տեղադրում):
- Մինչ աշխատանքների սկիզբը շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հագեցվում են հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով ու դեղ-արկղիկով, իսկ աշխատողներն անցնում են դրանց ճիշտ օգտագործմանն, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում:
- Ընկերությունում առկա վտանգավոր օբյեկտները «Տեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված կարգով կներկայացվեն տեխնիկական անվտանգության փորձաքննությունների

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացումը, կարելի է արտակարգ իրավիճակների և առողջապահական ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակազդել դրանց:

4. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ

Ձկնաբուծարանի շահագործման աշխատանքների իրականացման ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն/մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

1. Վերահսկել կերաբախշման համակարգը
2. Ներդնել այնպիսի կերաբաշխման համակարգ որը առավելագույնի կհասցնի կերային գործակիցը և նվազագույնի՝ թափոնների գոյացումը:
3. Ձկնակերի բաղադրության օպտիմիզացումը և ձկնակերի յուրացման աստիճանի բարձրացումը, ինչպես նաև կերի բախշման տեխնոլոգիայի բարելավումը:

Բնապահպանական միջոցառումների համար նախատեսվում է տարեկան հատկացնել 750000 դրամ:

Մշտադիտարկում և բնապահպանական միջոցառումներ, շահագործման փուլ	
Ջրի անալիզների իրականացում ջրառի կետում	Եռամսյակ
Ջրի անալիզների իրականացում լճակներում	Եռամսյակ
Ջրի անալիզների իրականացում Դրենաժի թափման կետում	Եռամսյակ
Ջրի անալիզի իրականացում դրենաժի թափման կետից հոսքն ի վար 100մ	Եռամսյակ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐ	ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Անասնակերի պահում		<ul style="list-style-type: none"> • Անասնակերը պետք է պահվի համակցված կեր ձկների համար տեխնիկական պայմանով սահմանված պահանջներով:
Ջրային ռեսուրսներ		<ul style="list-style-type: none"> • ջրառի բոլոր կետերն ապահովել տվյալների առցանց փոխանցմամբ ջրահաշվիչ սարքերով: • դրանք կապարակնքել, • հետազայում ներդնել ջրի փակ շրջանառու համակարգ: • Ջրի որակի վերահսկողություն

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	Կատարող
Կենցաղային աղբի առաջացում	- Աղբամանների տեղադրում - համայնքի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ	Ընկերության տարածք	Արտաքին զննում	Գործունեության ողջ ընթացքում	Կապալառու, համայնքի վերահսկողություն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով	Արտադրահրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Ընկերություն
Կանաչապատում	Կանաչ տարածքների մոնիթորինգ	Սեփական տարածք	Արտաքին զննում	մշտական	Ընկերություն

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. СНиП 2.04.02-84. Водоснабжение. Наружные сети и сооружения.
2. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Госкомгидромет, Ленинград, 1986.
3. Инструкция о порядке рассмотрения, согласования и экспертизы воздухоохраных мероприятий и о выдаче разрешений на выброс загрязняющих веществ в атмосферу по проектным решениям, ОНД-84-Н.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ